

Kenniscentrum Business Innovation

Kennisclip

Actieonderzoek – een introductie

Martijn Priem, 6 september 2019

**Kenniscentrum
Business Innovation**

Praktijkgericht onderzoek

- De laatste jaren is er binnen het hoger beroepsonderwijs steeds meer aandacht voor praktijkgericht onderzoek.
- Waarom?
  - Wetenschappelijk onderzoek door universiteiten blijkt niet aan de verwachtingen van de beroepspraktijk te voldoen.

Actieonderzoek

- Actieonderzoek is:
  - een vorm van praktijkgericht onderzoek gericht op het verbeteren van (professioneel) handelen en daardoor een beroepspraktijk.

Theorie

Praktijk

Praktijkgericht onderzoek
↓
Actieonderzoek

Focus

- Van Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) beschrijven vier doelen van actieonderzoek:

Afbeelding 1 - De vier doelen van actieonderzoek. Overgenomen uit *Actieonderzoek: Principes voor verandering in zorg en welzijn* (p. 10) door F. van Lieshout, G. Jacobs en S. Cardiff, 2017, Assen: Koninklijke Van Gorcum. Copyright 2017, F. van Lieshout, G. Jacobs en S. Cardiff.

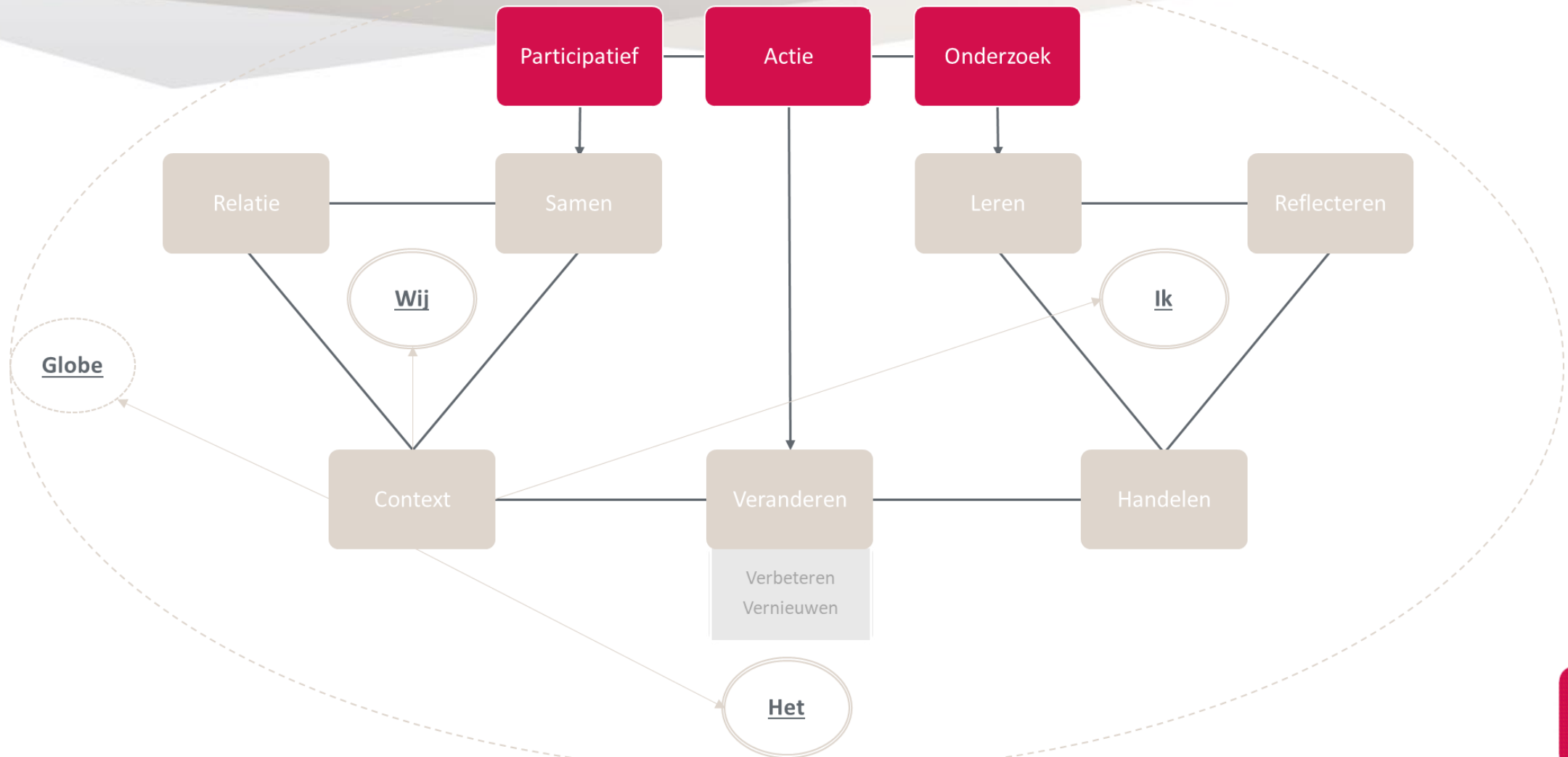
Stromingen

- Naast de doelen van actieonderzoek zijn er ook nog twee stromingen te onderscheiden, namelijk een:
  1. technisch-instrumentele (volgens Kurt Lewin e.a.);
  2. participatieve of emancipatorische (volgens Paulo Freire e.a.).

Stromingen

- Ondanks de verschillende ontstaansgeschiedenis hebben deze twee stromingen met elkaar gemeen dat beiden het doel hebben om menselijk handelen te verbeteren.
  - *“The best way to understand something is to try to change it”*
(Lewin, 1946, zoals geciteerd in Van Lieshout et al., 2017, p. 4)

Overzicht

Afbeelding 2 - Een conceptuele weergave van participatief actieonderzoek. Overgenomen uit Alleen ga je sneller, samen kom je verder: Een participatief actieonderzoek naar actieonderzoek tijdens het afstuderen (p. 31) door M. Priem, Rotterdam: Hogeschool Rotterdam. Copyright 2018, M. Priem.

Bronnen

Delnooz, P. V. A. (2008). *Onderwijs, onderzoek en de kunst van het creatieve denken*. ScienceGuide.

Migchelbrink, F. (2016). *De kern van participatief actieonderzoek*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Priem, M. (2018). *Alleen ga je sneller, samen kom je verder: een participatief actieonderzoek naar actieonderzoek tijdens het afstuderen*. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.

Van Aken, J., & Andriessen, D. (2011). *Handboek ontwerpgericht wetenschappelijk onderzoek: Wetenschap met effect*. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers.

Van Lieshout, F., Jacobs, G., & Cardiff, S. (2017). *Actieonderzoek: Principes voor verandering in zorg en welzijn*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Bedankt voor uw aandacht

**Kenniscentrum
Business Innovation**

hr.nl/businessinnovation | [@KenniscentrumBI](https://twitter.com/KenniscentrumBI)